

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

422-172/23
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

дел.бр. 2742 датум 1. 2. 2024.

На основу члана 138. став 1. Устава Републике Србије¹ и члана 37. Закона о Заштитнику грађана² у поступку контроле законитости и правилности рада Министарства за бригу о породици и демографију и Центра за социјални рад Пирот, покренутом по притужби АА из ..., ... бр..., Заштитник грађана је сачинио следећи

ИЗВЕШТАЈ О СЛУЧАЈУ
СА ПРЕПОРУКОМ

АА из ... поднео је 202... године Заштитнику грађана притужбу на рад Центра за социјални рад Пирот у којој је навео да Центар не предузима потребне мере и радње из своје надлежности у циљу решавања проблема са којима се његов син и он суочавају у протекле три године.

Сходно наводима из притужбе и приложеној документацији, притужилац се обратио Центру за социјални рад Пирот као институцији која је надлежна да му пружи помоћ током процеса развода брака који је закључио са бившом супругом, ББ. Указано је да је притужилац са бившом супругом у браку добио дете, мал. ВВ...Притужилац је указао да је проблем што мајка детета, његова бивша супруга ББ од почетка бракоразводне парнице предузима радње у циљу отуђења детета од њега, о чему је у више наврата писаним путем обавештавао Центар за социјални рад Пирот и водитеља случаја... али да надлежни Центар за социјални рад није реаговао на његове пријаве, осим што је њега и бившу супругу упутио у Клинички центар ... ради корективног надзора вршења родитељског права. ...Он се појавио у Клиничком центру ..., али је добио писани одговор да се у Клиничком центру не врши корективни надзор и савет да пријави Центар за социјални рад Пирот надлежном министарству. Притужилац истиче да је то и учинио писаним путем 2... 1... 202... године, али да није добио никакав одговор од надзорног органа.

Увидом у копију е-mail преписке притужиоца са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарством за бригу о породици и демографију, утврђено је да се притужилац 2... 1... 202... године обратио Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања притужбом на рад Центра за социјални рад Пирот, да је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 3... 1... 202... године проследило његову представку Министарству за бригу о породици и демографију на поступање и да је 2... 1... 202... године Министарство за бригу о породици и демографију обавестило притужиоца да ће његова притужба бити процесуирана, односно да ће Министарство извршити контролу над радом Центра за социјални рад Пирот и доставити му одговор на притужбу.

¹ „Сл. гласник РС“, бр. 98/06

² „Сл. гласник РС“, бр. 105/2021

Испитујући предметне наводе из притужбе АА из ..., Заштитник грађана је утврдио да су испуњени услови за покретање поступка контроле законитости и правилности рада Министарства за бригу о породици и демографију и донео Закључак о покретању испитног поступка.

Министарство за бригу о породици и демографију доставило је актом Број: 9...-0...-...2/202...-0... од 9. ... 202... године тражено изјашњење Заштитнику грађана, наводећи да је након увида у евиденцију предмета утврђено да се овом министарству притужилац није обраћао притужбом на рад Центра за социјални рад Пирот.

Након што је Заштитнику грађана достављен одговор Министарства за бригу о породици и демографију, из кога произилази да Министарство није вршило надзор над радом Центра за социјални рад Пирот, Заштитник грађана је донео закључак о покретању испитног поступка рада наведеног центра за социјални рад. Дана 2... 202... године, представници Стручне службе Заштитника грађана извршили су непосредан надзор над радом Центра за социјални рад Пирот.

По доласку у Центар за социјални рад Пирот, обављен је разговор са директорком ГГ о поступању Центра за социјални рад по притужбама АА.

Указано је да нису тачни наводи да није поступано по притужиочевим пријавама, мада је могуће да нису увек по њима предузимане активности, јер притужилац и његова бивша супруга у последње три године непрестано достављају Центру за социјални рад притужбе на рачун оног другог.

Увидом у копију списка предмета Центра за социјални рад Пирот утврђено је да се притужилац АА у периоду од 8. 1... 202... године до дана када је Заштитник грађана извршио надзор над радом Центра за социјални рад Пирот обраћао 31 пут наведеном центру за социјални рад притужбама и молбама за помоћ ...

С друге стране, ББ се такође више пута обраћала Центру за социјални рад, , тражећи на увид дописе којима се притужилац обраћао центру и помоћ од Центра...

Увидом у Решење 0...-5...-9...-2-3... од 1... 1... 202... године, утврђено је да је Центар за социјални рад Пирот одредио корективни надзор над вршењем родитељског права АА из ... и ББ из ... у односу на мал. ВВ. Истим решењем родитељи мал. ВВ упућени су на породично саветовање на Клинику за заштиту менталног здравља у ... у циљу превазилажења проблема и неспоразума у међусобној сарадњи и комуникацији по питању вршења родитељског права над мал. дететом. Констатовано је да ће се надзор над вршењем родитељског права обављати према Плану и програму за праћење спровођења корективног надзора над вршењем родитељског права.

У образложењу Решења, у делу који се односи на разлоге за његово доношење, наведено је да је Стручни тим Центра за социјални рад Пирот радио саветодавно са родитељима мал. детета од 202... године и да је у том периоду са њима обављен велики број разговора током којих им је указивано на њихове родитељске обавезе у вези бриге о мал. ВВ и успостављања међусобне сарадње и комуникације по питању малолетног детета. Констатовано је да су родитељи сарађивали са водитељем случаја у смислу редовних долазака у Центар и обавештавања стручног радника о свему што им се дешава, али нису прихватили и примењивали савете и сугестије водитеља случаја...

Увидом у Извештај лекара специјалисте Универзитетског клиничког центра ..., Центар за заштиту менталног здравља, Специјалистичка амбуланта центра за заштиту менталног здравља утврђено је да се притужилац појавио у наведеном Центру за заштиту менталног

здравља по решењу о корективном надзору Центра за социјални рад ... ради саветодавног рада у циљу побољшања односа са бившом супругом ББ. Истакнуто је да се саветодавни рад тог типа одвија на другој локацији, односно у Саветовалишту за брак и породицу Центра за социјални рад у ...

Приликом сагледавања правилности и законитости рада надлежног органа старатељства у конкретном случају и утврђивање пропуста, Заштитник грађана руководио се одредбама Конвенције о правима детета³, Устава Републике Србије, Закона о Заштитнику грађана, Породичног закона, Закона о социјалној заштити⁴, Закона о државној управи⁵, Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

Министарство за бригу о породици и демографију направило је пропуст у раду због тога што није, како је указало да ће учинити у свом одговору притужиоцу од 2... 1... 202... године, формирало предмет по његовом обраћању, извршило контролу над радом Центра за социјални рад Пирот и доставило тражени одговор на његову притужбу.

Центар за социјални рад Пирот начинио је пропуст у раду због тога што није редовно одговарао на писана обраћања корисника услуга, односно притужиоца АА и његове бивше супруге ББ, нити им је доставио одговор на сва њихова обраћања, на шта је био обавезан сходно члану 81. Закона о државној управи. Такође, одговори Центра за социјални рад су формални, штур и не адресирају већину примедби и питања које су им упутили корисници услуга.

Центар је направио погрешку и приликом одређивања корективног надзора над вршењем родитељског права родитељима мал. ВВ, јер су упућени у установу која не спроводи корективни надзор, тако да је било немогуће применити одлуку коју је орган старатељства донео. Након тога Центар више није разматрао обављање корективног надзора над вршењем родитељског права, иако из Решења 0...-5...0-9...-...-30... од 1... 1... 202... године произилази како сматра да саветодавне активности нису дале резултате и да постоји потреба за корективним надзором.

С обзиром на утврђене чињенице и околности у вези са поступањем Министарства за бригу о породици и демографију и Центра за социјални рад Пирот у поступању по обраћањима протужиоца, Заштитник грађана, сагласно члану 37. став 3. Закона о Заштитнику грађана, ради унапређења рада органа управе и спречавања сличних ситуација у будућности, упућује следеће препоруке:

- 1. Министарство за бригу о породици и демографију ће у најкраћем могућем року формирати предмет по притужби АА на рад Центра за социјални рад Пирот од 2... 1... 202... године, извршити надзор над радом Центра за социјални рад Пирот и доставити притужиоцу тражени одговор на притужбу.**
- 2. Центар за социјални рад Пирот ће у будућем раду водити рачуна да корисницима услуга у складу са законом редовно одговара на сва њихова писана обраћања, при чему ће строго водити рачуна да буде одговорено на сва питања и примедбе на свој рад које су му упутили корисници услуга.**

³ Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета (Сл. лист СФРЈ – додатак: Међународни уговори, број 15/90 и „Сл. лист СРЈ“ – додатак: Међународни уговори бр. 4/96 8 2/97)

⁴ „Сл. гласник РС“, бр. 24/2011

⁵ „Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 - др. закон

-
3. Центар за социјални рад Пирот извршиће нову процену о томе да ли постоји потреба да се одреди корективни надзор над вршењем родитељског права родитељима мал. ВВ, одредиће обављање корективног надзора уколико процени да за таквим мерама постоји потреба и редовно ће надzirати вршење родитељског права у поступку корективног надзора.

Министарство за бригу о породици и демографију и Центар за социјални рад Пирот, у складу са чланом 37. став 5. Закона о Заштитнику грађана, обавестиће Заштитника грађана у року од 30 дана о мерама предузетим ради испуњавања препорука.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

мр Зоран Пашалић